

[Hanne Reintoft.]

har andet valg end at sige op, hvis hun skal forflyttes til en anden egn. Det er ofte meget svært at få en mandlig ægtefælle til at nedlægge sit arbejde, opgive sin karriere; i det hele taget tages der for lidt hensyn til, at en meget stor procent af Danmarks familier, og det må også gælde tjenestemændene, har dobbelt beskæftigelse.

Lovforslaget giver adgang til at ansætte folk for et vist åremål, og det er fremhævet, at det vil være en fordel, om man i højere tjenestemandstillinger kan drage folk med erfaringer fra erhvervslivet ind i centraladministrationen og vice versa. Det lyder udmærket, det har også vundet bred tilslutning, og selvfølgelig kan det også have sine fordele. Men der er alligevel en klar og for mig at se en meget farlig tendens i tanken. For nylig så vi ved en generalforsamling i en storbank forslag fremme om, at bankverden og statsmagt skulle smelte mere sammen. Vi har nylig set en kronik af, jeg tror en direktør i Arbejdsgiverforeningen, der udtalte, at rene kapitalistiske erhvervsvirksomheder, altså virksomheder, hvor statsapparatet ikke var indblandet, vil blive færre og færre. Docent Niels Elvander har i sin bog „Interesseorganisationerne i dagens Sverige“ meget klart redegjort for, hvorledes erhvervslivet er fuldstændig integreret i centraladministrationen deroppe. I det her fremkomne tjenestemandsforslag kan vi se den samme tendens. Folk fra centraladministration og erhvervsliv flyttes rundt for i de forskellige stillinger at tjene de samme interesser. Oplysninger om dobbeltansættelse f. eks. i forbindelse med Saltholmsagen bekræfter, at dette i virkeligheden allerede er resultatet.

Når man samtidig ser på forandringen af bestemmelsen om erhverv ved siden af tjenestemandstillingen, får man tendensen bekræftet. Det fastslås nu som før, at tjenestemanden kun må have hverv ved siden af, der er forenelige med hans samvittighedsfulde udøvelse af tjenestemandstillingen. Visse adfærd i den sidste tid har grundigt understreget, at dette meget ofte er blevet overtrådt, og jeg kan derfor stille mig noget undrende over for, om det nu skulle være klogt at slette de tydelige eksempler, der er nævnt i den gældende lov, på områder, hvor der skal gives særlig tilladelse til at have et

ekstra job. Der står i den gældende lov nævnt eksempler som at påbegynde forretnings- eller erhvervsvirksomhed, at overtage en uden for statstjenesten liggende beskæftigelse, der ikke er af midlertidig karakter, og hvortil der knyttes vederlag, og endelig — og det er vel det væsentlige — at indtræde i en bestyrelse eller et repræsentantskab for et selskab af erhvervmæssig karakter. Efter det lovforslag, der foreligger, kan man tilsyneladende netop komme til at foretrække på åremålsansættelse at inddrage folk i centraladministrationen, der i forvejen har sæde i erhvervslivets ledende funktioner. Denne smidiggørelse med, at man kan have erhverv ved siden af uden at behøve at opnå tilladelse til det som efter den gamle lov, kommer nok mere til at gælde de mennesker, der har sæde i sådanne repræsentantskaber, end det kommer til at gælde dem, der holder høns, eller hvad det var, der blev nævnt, ved siden af. Det bliver nok snarere den lille postfunktionær, der ikke kan tillade sig at have et aftenjob uden at skulle indberette det.

Smidiggørelsen kan være nødvendig og tiltrænges i vor tjenestemandsløvgivning, men jeg vil advare skarpt imod at forringe demokratiet yderligere ved en endnu større sammenblanding af statens udøvende magtapparat og erhvervslivets interesser.

Jeg vil derefter gerne spørge ministeren om en ganske vist mindre ting, som jeg dog gerne vil have svar på: hvorledes skal det forstås, at en tjenestemand efter ansøgning kan fritages for at overtage et borgerligt ombud? Jeg vil gerne vide, om han også af en overordnet tjenestemand kan blive undergivet pres om ikke at tage et borgerligt ombud. Det findes der eksempler på.

Det er vel nok rimeligt, at der ikke mere skal opretholdes bestemmelser om konkrete uddannelsesmæssige betingelser for ansættelse i visse stillinger. Der kommer mange nye uddannelser, og jeg tror, at det er nødvendigt, at man også i centraladministrationen formår at benytte nye fags ekspertise, selv om det måske går lidt ud over tidligere tiders juristherredømme. Jeg er enig med hr. Kjær Rasmussen i, at hvis vi også afskaffede andre levn fra feudaltiden, f. eks. den kongelige udnævnelse, kunne det hele ende med at blive helt moderne.

Lad mig også advare mod at sætte for